

Larson Acres combineert aAa-systeem met een standaard genoomtest bij alle jongvee van de 5500-koppige veestapel

Maximale controle op het bedrijfssysteem

Op het Amerikaanse bedrijf Larson Acres in Winsconsin zorgt de voerschaarste voor een kostprijsverhoging tot ruim dertig cent per kg melk. Maar de nieuwe 'cross ventilation'-stal hielp een melkdip in de hete zomer te voorkomen.

tekst **Jaap van der Knaap**

Een bedrijfswebsite gericht op consumenten en een telefoonkeuzemenu waarin een vriendelijke vrouwenstem afsluit met: 'Melk drinken is ook nog eens goed voor het milieu'. Je verwacht het niet meteen van een bedrijf waar dagelijks 2900 koeien drie keer per dag door de melkstal gaan en waar 60 man personeel in totaal 5500 dieren verzorgt. 'We vinden het belangrijk dat de consument weet wat we doen. We steken veel energie in de bewustwording van de burger over wat moderne melkveehouderij

betekent. De helft van mijn tijd besteed ik aan promotie door bijvoorbeeld schoolklassen of belangstellenden over het bedrijf rond te leiden', vertelt Sandy Larson van het bedrijf Larson Acres in het Amerikaanse plaatsje Evansville. Een modern melkveebedrijf, dat is Larson Acres beslist. Vooral met de nieuwe 'cross ventilation'-stal is het bedrijf weer helemaal bij de tijd volgens Amerikaanse huisvestingsstandaarden. In de stal, met een afmeting van 91 meter bij 353 meter, lopen momenteel 1800 melkkoeien en is

een deel voor het oudere jongvee. Het klimaat wordt volledig mechanisch geregeld via 158 manskrote ventilatoren in de zijgevel. Doordat de lucht aangezogen wordt via grote lamellen in een soort platenkoeler kan de lucht vijf tot tien graden Celsius gekoeld worden. Dat bleek zeker dit jaar erg nuttig. 'Afgelopen zomer is de buitentemperatuur een maand lang niet onder de dertig graden geweest. Deze stal kostte ons 5000 dollar, ongeveer 4000 euro per boxplaats, en dat is meer dan traditionele bouw, maar we hadden hier nauwelijks te maken met een melkdip of verslechterde vruchtbaarheidsresultaten door de hitte. We kunnen met deze stal het hele systeem controleren', aldus Sandy.

Genomic selection en aAa

Sandy Larson (40) is het eerste aanspreekpunt van het familiebedrijf, zoals ze het bewust noemt. 'Ik ben de vijfde generatie die op deze plek boert', legt ze uit. Haar

Sandy Larson van Larson Acres

Het bedrijf Larson Acres besteedt veel aandacht aan promotie van een moderne melkveehouderij. Het zorgt voor draagvlak in de omgeving.

Aantal koeien:	2900
Melkproductie/dag:	100.000 kg
Hoeveelheid land:	2000 hectare
Aantal medewerkers:	60

vader, ooms, broers, zussen en diverse neven en nichten maken deel uit van de zestig personen die werken op het bedrijf. Sandy is officieel nog geen aandeelhouder in het bedrijf, maar zal een deel van haar vaders aandelen binnenkort overnemen. 'We willen nog verder groeien', legt ze de recente beslissingen van de aandeelhouders uit. 'Melkvee zal het jongvee in de "cross ventilation"-stal gaan vervangen, en mogelijk besteden we de jongvee-opfok weer uit of bouwen we nieuwe jongveestallen.'

Zo blijft het bedrijf zich ontwikkelen. Vooral de laatste vijftien jaar is het snel gegaan. In 1998 werd besloten om de stap te maken van 150 koeien op een grupstal naar een ligboxenstal met 600 koeien. Twee jaar later werd de stal al verdubbeld en in 2010 kwam de nieuwe 'cross ventilation'-stal. Vorig jaar werden vier identieke kalverstallen gezet, elk goed voor 60 kalveren die drie keer per dag gepasteuriseerde melk krijgen. Strakke protocollen zorgen ervoor dat de kalveren na zes weken al gespeend worden. Sandy wijst een aantal kalveren aan. 'Dat zijn nazaten van Markwell Durham Felice en Lars-Acres Shottle Truffle, koeien die we intensief spoelen en waar veel ki-belangstelling voor is.' Felice komt uit de familie van Markwell Blackstar Raven, terwijl uit de eigen gefokte familie van Truffle de stier Lars-Acres Trigger stamt, een vroege populaire Shottlezoon met hoge genomiefokwaarden.

Het testen van de genomiefokwaarden blijkt niet alleen voor de top van de veestapel, maar wordt sinds dit jaar ook ingezet voor de selectie van jongvee. 'We ge-

De achtrijige 'cross ventilation'-stal heeft drie voergangen en is bewust laag gebouwd voor een optimale ventilatie (boven). De 158 ventilatoren in de zijgevel van de stal (linksonder). De lucht wordt aangezogen door de lamellen en kan daarmee gekoeld worden (rechtsonder)

bruiken al dertig jaar het aAa-systeem', legt Sandy uit. 'Ook nu we zo veel koeien hebben, blijven we de voordelen zien om hiermee gebalanceerdere koeien te fokken. Doordat onze koeien langer meegaan en door gesekst sperma te gebruiken hadden we afgelopen jaren te veel jongvee. Maar de vaarzenverkoop was nauwelijks winstgevend. Wanneer je jongvee verkoopt van een half jaar oud behaal je dezelfde winstmarge terwijl je ze veel minder lang hoeft te voeren. We gebruiken nu bij alle kalveren een genometest van dertig dollar per stuk. De dieren met de mindere genomiefokwaarden willen we verkopen op jonge leeftijd.'

Droogte drijft kostprijs op

Dagelijks haalt de zuivelfabriek ruim 100.000 kg melk op, zonder tussenkomst van een melktank direct geleverd in vijf grote vrachtwagens. De melkfabriek maakt er pizzakaas van en maakt er geen probleem van dat het melkstimulerende hormoon bst wordt gebruikt. 'We kunnen dat goed uitleggen aan de bezoekers', vertelt Sandy. 'Er is geen gevaar voor de volksgezondheid of voor het dier en het is voor ons winstgevend.'

Sandy is erg open over de kostprijs. 'Wij hebben nu 17,50 dollar per 100 "pounds" melk nodig om break-even te zijn.' Omgerekend is dat een melkprijs van 30,5 cent per kg melk. Dat is fors omdat de huidige melkprijs maar amper toereikend is. De reden van de hoge kostprijs is de hoge prijs van soja en de aankoop van 485 hec-

tare mais vanwege de droogte. 'We hebben nog geluk gehad; de maisopbrengst is hier slechts gehalveerd ten opzichte van andere jaren', aldus Sandy, die weet dat in sommige regio's niet eens een derde van de normale opbrengst is gehaald.

Larson Acres heeft zelf 2000 hectare waarop men luzerne en mais verbouwt en dat ook noodzakelijk is voor de mestafzet. Via een acht kilometer lange pijpleiding wordt de dunne mestfractie naar de percelen verpompt en verdeeld. 'We hebben een dunne en een dikke mestfractie en recylen 96 procent van het zand dat vanuit de mest in de boxen komt', meldt Sandy trots. Sandy verzorgt de mestboekhouding en maakt voor elk perceel een bemestingsplan. 'We zijn verplicht de mest voor elk perceel te bemonsteren en daar het bemestingsplan op af te stemmen', zo legt ze de steeds strengere overheidsbemoenienis uit. 'Met twee soorten mest kunnen we exacter bemesten.'

De rondleiding over het 30 hectare grote erf eindigt bij een van de twee 44 stands-rapid-exit-melkstallen, waar Mexicaanse medewerkers in melkbeurten van zeven uur de koeien drie keer per dag melken. 'Veel bezoekers hebben nog nooit koeien gezien, laat staan een melkstal', zo sluit Sandy de toer af. 'Burgers verlaten vaak ons erf vol begrip over wat we doen. We zijn immers een werkgever voor zestig man personeel, we houden koeien zo dier- en milieuvriendelijk mogelijk en leveren topkwaliteit melk. Dat zorgt voor draagvlak in onze omgeving.' |

De nieuwe stal beslaat een groot deel van het erf (links). In de nieuwe stal lopen 1800 melkkoeien in 8 productiegroepen van elk 140 dieren (rechtsboven). Het jongvee tot acht weken wordt gehuisvest in vier identieke kalverstallen met elk plaats voor 60 dieren (rechtsonder)

